

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dijous 31 d' Agost de 1899

Any XIV

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ
En la Administració d'aquest diari i en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s'atornaran los originals encara que no s'publicuin.

Administració y Redacció
PLASSA DE LA CONSTITUCIO, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Reus, un mes. 1
n provincias trimestre. 3-50
Extranjero y Ultramar. 5
Anuncio, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

TOS

La que paga més contribució de la provincia.

Oberta tota la nit

millor remey pera combatre per crò-nica y rebelde que sia tota classe de

AGRICULTORS ALERTA
Visiteu lo magatzem de guanos de **A RIUDOMS**

Massó y Ferrando

Guano classe superior de peix-Cascos d' arengada pera adops de las hortallissas.
Magatzem a Riudoms y a Reus Vilá, núm. 3.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Els Motors de corrent continu a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran limpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventajas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats mínima a máxima. Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls. En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sian necessaris. Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

RECORT ETERN

Perá 'l dia 2 de Novembre próxim, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y s' graban las inscripcions de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., a meytat de preu. Gratis la colocació en lo cementiri.

Taller de marbres de E. VILA

LLOVERA, 23. REUS.—LLOVERA, 23.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre a preus molt reduhits.

D' actualitat

La peste bubónica

La tenim, segons los telegramas d' ahir, a València, per més que 'ls metjes de la ciutat del Turia la distressen ab l' estrafalari nom de «paroxiditis».

Passa ab la «peste bubónica» a Oporto, lo que passa a l' any passat en nostra ciutat ab lo «tifus».

Que tothom sabia que n' estavam infestats y al consultar lo Registre civil de defuncions n' hi trobavam menys que lo anys anteriors.

A Oporto també, si anem a ficsarnos ab lo número d' atacs y morts y hazem convingut per endevant que aquesta classe de malaltia es terrible, no tindrem més que dir: *dónde están los carneros?*

No vol dir aixó que neguem la existencia de que aquest microbi s' trobi hostatjat a Oporto, ni volém dir que no, ns pugui fer una visita de cortesia y que per lo tant sigui per demés pendre las precaucions que la salut pública reclaman.

Volém dir, no més, que si a só de tals no s' agafan llebres, en cambi sembrant la intranquilitat per medi de la premsa, bé podria succehir que en los esperits apocats y tímids se 'ls hi arrelés tant que la «peste» la tenim demunt, que al més petit florinco que 'ls sortís de la impuresa de la sanch, ja s' pensessin

que 'l microbi ha fet presa en sa naturalesa; y volém dir, també, que com de pestes y microbis avny ne coneixem de moltas naturalesas, ficsant massa l' atenció en un d' ells es fácil que ns oblidém dels demés, cosa que no convé de cap manera als interesos de Catalunya. Fora d' aixó, si a València hi hagués la «peste», es un gran perill pera nostra ciutat, donchs a més dels viatjers diaris que d' aquella capital venen a nostra població, per negoci uns, pera agafar l' «express» que va a Madrid altres, nos sembla que de la seva rica horta també importa a nostra ciutat varis de sos fruyts.

Y baix aquest punt de vista, es natural que nosaltres aconsellém a las autoritats locals prenguin las degudas midas y sobre tot que s' assessorin de lo que hi hagi de veritat d' aquesta informació periodística pera tranquilitat de nostre vehinat.

COLOM.

Fermesa de voluntat

«La fermesa de voluntat es el secreto de llevar a cabo las empresas arduas.» (BALMES).

Aixís ho diu l' ilustre sacerdot en son «Criteri» y contra aquesta fermesa de voluntat que devém estar

revestits tots los que volém alcansar la reivindicació de nostres drets per medi de la evolució, hi tenim un enemic més terrible que existeix per entorpir lo triomf de nostra Causa: aquest enemic es la indiferencia.

La evolució es la marga que paulatina y gradualment dev portarnos lo que desitjám, si ab aquesta marxa procrem lo sabém aprofitar tot lo que s' pugui y no desaydem l' objecte a que ansé ficsa la voluntat de lo que volém.

Donchs si lo que nosaltres volém alcansar, tenim la paciència d' esperarho de la evolució per qué no ens revestim d' aquesta fermesa de voluntat que exigeix la nostra pretensió? Creyém nosaltres que ab la indiferencia y la inactivitat lo temps ens portará lo que volém? Molts se crehen que dihents «catalanistas» ó fentse socios d' un Centre y no scostantshi may, ja han cumplert la seva missió. ¿Que 'n van d' errats los que aixís pensan? Fentho d' aquesta manera, fan més mal de lo que s' pensan a la Causa que pretén defensar.

¿Heu vist may un pagés que després de llaurer un camp sens sembrarhi la llevar se n' hagi anat a casa seva y allí esperi que 'ls elements de la naturalesa li produheixin la collita? Estich segur de que ningú ho ha vist perque cap pagés ho ha fet. Lo pagés ab tota la fermesa de la seva voluntat llaura lo camp, lo conreenha sembranthi la llevar y ab la mateixa fermesa de voluntat un dia, un altre dia y tots los dias, se n' va al camp y allá arpella la terra perque lo que hi s' sembrat pugui arrelar y desenrollarse ab més facilitat; després escata a fi de traure las malas herbas y arriba el temps de plegar la collita que es la fruyt d' aquella ferma voluntat que hi ha empleat ab sos anys y suhors.

Aixó mateix hem de fer nosaltres; no n' hi ha prou ab que 'l nostre nom figuri en la lista d' un Centre, Associació ó Agrupació; es convenient y de tot punt imprescindible que empréngem ab ferma voluntat l' organisar conferencias, donar sessions de lectura y fer tot lo que tendeixi a donar fe de vida, a fer propaganda a favor de nostras idees.

Si no ho fem aixís succehirá lo que hauria succehit a aquell pagés que llaurant lo camp no hi hagués sembrat. ¿Sabém lo que hi hauria collit? No més qu' herbas y la major part d' aquellas no haurian sigut ni bonas per lo bestiar. Aixó mateix ens passarà a nosaltres si seguim estacionats ab aquesta actitud d' indiferencia y ns creyém satisfets dihent que som catalanistas.

Despertémnos y per medi d' aquesta organiazació de conferencias y sessions de lectura, apreném dels que saben més que nosaltres y ensenyém a qui ns vulga escoltar y sápigam menos que nosaltres. Tenim dret a la vida, pretenim ls que ns pertany y ns pertany perque ja ho havian tingut nostres antepassats y per lograrho hem d' estar possehits de ferma voluntat y ab aquesta fermesa de voluntat trobarém lo secret d' alcansar lo que volém.

JOSEPH LLOIG.

Mataró, Agost 1899.

Estiuhenca

Feya molt temps que mon cor anhelava esplayarse, sortir á respirar altres ayres dels que ordinariament respiro, pera confortar mos pulmons; somniava en veurer mar, cel y montanyas en lloch dels carrers de Reus qu' havian arribat á semblarme, per sa tristesa y pot-ser per efecte de má melangia, carrers de cementiri y aquest anhel era mes fort perque sabia que entre eixas montanyas y mar hi trobaria amichs del cor, amichs d' aquells que malgrat no coneixers físicament, omplenan lo lloch que en lo pit hi ha reservat per las verdaderas amistats, per aquelles amistats que 'ns aconhortan al pensar qu' avuy es reyna del mon la hipocresia.

Després donchs de llarch temps de caborias y deixant per uns quants dias l' esclavatge que la vida porta als que la fortuna ens fa ganyotas, vaig pujar al tren per anar á visitar una de las vilas per mi somniadas, Vilanova y Geltrú ahont hi tinch un d' aquestos amichs desconeguts que mes amunt he anomenat, en Guiliém Torres.

Al baixar á la estació de la mentada vila vaig veurer que venia adelerat vers á mí un xicot d' uns 25 anys. Instintivament y com moguts per una forsa misteriosa vam obrir abdos los brassos pera estreynerns am tota l' efusió de l' ánima, am lo goig de veurer satisfet un desitj tant de temps alimentat. Aquest xicot era l' amich.

¡Am quina fersa bategá mon cor! ¡Quina alegria y satisfacció mes inmensa!

Contents y satisfets tot explicantnos las nostres cosas vam entrar á la vila.

Al primer cop de vista ja 'm va ser simpática en extrém ja que l' primera edifici am que trobarem fou el «Musseu-Biblioteca creat per l' insigne trovayre l' Excelentíssim Sr. D. Victor Balaguer.

Com se pot suposar entrarem á visitarla. La impressió que vaig rebre davant d' aquells salons, que per mí son rics palaus del art, fou en extrém falaguerera. ¡Quin conjunt mes suberb d' obras d' art campeijá per aquelles salas ricament adornadas! y encare lo que 'm fou mes agradable fou la espayosa Biblioteca am sos alts armaris y galerias plenas de gom á gom de llibres; y á fé que la sala-Biblioteca es gran y que de llibres n' hi caben molts per omplirla.

Aquest concorregut edifici es visitat per tothom, per quin motiu á la sala de la Biblioteca sempre hi ha gent y aquest detall ja sobra pera fersa simpática una població sense haverla visitat may, puig lo poble que llegeix es instruhit y l' poble instruhit es bó y honrat.

Al sortir del «Musseu» donarem un tom per la vila y anarem á visitar lo colegi d' Escolapios. Es aquest un edifici suberb, grandíós. Am tota quietut seguirem las diferentes salas y dependencias del «Colegi» y á fé que vaig quedar molt ben impresionat. Allí vaig poguer convencerme de que l' instrucció se prodiga á mans plenas, puig bona mostra 'n donan los alumnos am los treballs exposats.

De todas las dependencias y salas que vaig veurer la que 'm cridá l' atenció y 'm deixá mitj embadalit fou la «Sala-Musseu» destinada á la ensenyansa prático de la Física y Química. Aquest «Musseu» es un verdader tresor ja que jo crech que de tant ben muntats n' hi ha poch.

En conjunt Vilanova y Geltrú 'm fou altament simpática, no solzament per sos carrers y plassas sino perque hi vaig trobar gent que 'm demostraren vera simpatia am son carácter franch y expansiu, gent d' aquella que mon cor vol, d' aquella que rebutja las hipócritas etiquetas y que 's mostran tal com son y per xó vaig abandonar lo poble am greu y recansa y amb un desitj gran de tornarhi.

Al deixar Vilanova y Geltrú 'm fou altament simpática, no solzament per sos carrers y plassas sino perque hi vaig trobar gent que 'm demostraren vera simpatia am son carácter franch y expansiu, gent d' aquella que mon cor vol, d' aquella que rebutja las hipócritas etiquetas y que 's mostran tal com son y per xó vaig abandonar lo poble am greu y recansa y amb un desitj gran de tornarhi.

La impressió que 'm feu Sitjes aixís com mon judici per las obras que en lo teatro «Retiro» s' estrenaren m' estalviá lo estamparlas, l' article que publicarem de mon amich y constant colaborador de LO SOMATENT en J. Perez Jorba ja que estich en un tot conforme am lo que ell diu; solzament hi afegiré un detall que á tothom fa riurer y á mí 'm causa tristesa.

Dintre l' mar y sota d' una especie de mirador hi ha un grupo de rocas ahont hi tiran los gats de la vila que no fan bondat y allí quedan las pobres bestiolas sufrint captiveri perpétuo, donchs estant tancats per una altre paret y l' mar. Se 'ls veu correr tot escanyolits, miolant am veu que dona llástima, esperant que algú 'ls hi tiri un poch de menjar que s' el disputan am lo coratje que dona la fam.

En veritat me va fer llástima.

A trench d' auba vaig deixar á Sitjes y al amich Torres dihent jo am tot lo cor ¡A reveure!

PERE CAVALLÉ.

CRÓNICA

Ahir tinguerem ocasió de veurer ja alguns carros que 's dedicavan al tráfeh de la vrema, cosa que feya alguns anys que no havia sigut tan primerenoh.

Lo batalló de forasters y forasteras que pera dedicarse á aquestas feynas han vingut de variis pobles de la provincia, durant las horas del dia se 'l veu molt reduhit.

Apesár de que la concurrencia á las deliciosas platjas de Salou va escassejant, la temperatura està ferma en sostenirse á un grau que molts anys voldríam pera l' mes de Juliol, donchs apesár de que es bastiam incómoda pera nosaltres ningú dubtará de que la calor es molt beneficiosa pera la agricultura.

Segons se diu, es molt probable que durant las festas d' Octubre nos farán una visita los Excms. é Iltsms. Arquebisbe y Bisbes de Tarragona, Tortosa, Barcelona y Vich, Capità general de Catalunya y Alcalde de Barcelona.

Lo pare del que fou nostre bon amich y company en Hortensi Güell, don Joseph Güell y Mercader, ha fet ofrena á la societat «Círcol Artístich Catalá» d' un quadro al oli pintat pel malaguanyat Hortensi.

Los administradors del Santuari de la Verge de Misericordia han acordat celebrar un novenari dedicat á la excelsa patrona pera que impetri de Nostre Senyor Jesucrist, son fill, nos lliuri de la peste bubónica.

Es una bona idea y no dubtem que aquell concorregut Santuari se veurá cada dia ple de fidels que tenint arreladas en son cor las ideas religioses esperin més de la bondat Divina que de la dels homes.

En la vila de Porrera avuy s' unirán sb l' indisoluble llas del matrimoni nostre distingit amich lo jove advocat D. Anton Estivill ab la simpática senyoreta Salomé Simó.

Los nuvis, tan aviat hagin rebut la benedicció nupcial sortiran de dita vila vers nostra ciutat pera traslarse á Barcelona gaudir de la lluna de mel la qual los hi desitjem siga interminable aixís com també que en son nou estat disfrutin de tota de mena de prosperitats.

Enviem nostra més coral enhorabona als recents casats que fema també extensiva á sas respectivias y distingidas familias.

Lo airigotero de la bugadera de Barcelona ha sigut abofetejat com á un canella en mitj del carrer pel Director de Las Noticias de la mateixa localitat.

Pobre 'n Doys: éll que tant treballa pera aixecar barricadas, que tan mal diu de La Patum y La Perdiu, que feya tan lo valent, veurers tractat com un trinzerayre y segons confessió del que li pegá, se valgué del bastó per no embrutarse més la má, al veure que aquell no s' hi tornava.

Y are que vingui fent de perdona vidas que potser encara enganyará á algú.

Hem sigut invitats pera assistir á la reunió que demá á las set del vespre tindrà lloch en lo saló de sessions del Ajuntament pera tractar de las festas projectadas pel mes d' Octubre.

No hi faltarem.

La Direcció general de contribucions directas ha disposat que la recaudació voluntaria del impost de cédulas personals comensi en primer de Septiembre próxim, tant pera las classes que percibeixen habers del Estat, com pera 'ls demés.

També ha disposat que als individuos de Clases passivas que acreditin sa residencia en los pobles de las respectivias provincias, no es obligatori lo descompte de la cédula al satisfacerlos la mensualitat corrent, quedant obligats á presentarla al abonarlos la paga de Septiembre, ab lo fi d' evitar que se 'ls hi exigeixi per duplicat.

Ans d' ahir morí á Tarragona lo jove D. Joseph Aragó, vice-secretari de la societat «Las quatre barras».

Diversos elements literaris y artístichs de Barcelona han acordat la restauració del «Teatre Independent», que comensá donant á coneixe 'ls «Espectres», d' Ibsen en la primavera del 1896. Los treballs pera dit objecte s' están fent ab pressa per part dels organissadors. Las obras que 's representarán son las següents:

«La Montanya», de l' Ignasi Iglesias, «Els sepulcres blancs», d' en Jaume Brossa, y «Rosmersholm», de l' Enrich Ibsen.

Diu lo Xirigotero:

«Querido lector, en toda esa bambolla que están armando todos esos guerreros, atiende á lo que yo digo, que es la verdad.

El incidente de la estación de Sarriá pasó contorme lo hemos explicado en la gaceta de esta mañana y ayer noche.

Ni más ni menos.

Continúo en mis trece. Con ese hombre no me bato, por razones que se adivinan.

Ahora dicen los del periódico del Sacamantecas Roldós que van á alquilar un matón para vérselos conmigo.

Bueno».

¡Si ho deyam nosaltres que 'ns sortiria un perdona vides!

La Junta de Sanitat de Tarragona, asesorada de dos perits, maná declarar dolent pera la panificació, 50.000 kilógrams de blat de procedencia russa que deixá en aquell port lo vapor «Citta di Venezia». Además maná tirar al mar 2.000 kilógrams de blat comtament averiat.

Aquesta averia la sufrí l' «Citta di Venezia» en un fort temporal que passá al mar Negre.

En un telégrama de Johannesburg veym que l' general boer Joubert ha declarat que treballaría tot lo que podria pera mantenir la pau ab Inglaterra, pero que si aquesta s' arriba á rompre 's batirá fins á morir per defensar la independencia del Transvaal.

A aquest sí que 'l creyem. Un general que vol treballar per la pau ens inspire molta més confianza que aquells que 's volfan menjar los Estats Units ab una bocada. Si s' enjegan los primers tiros ja l' encomanarem á Deu, perque correrá perill de veras. Ben al revés dels altres, que la mort se la miravan ab una ullera de llarga vista.

Y varen fer bé. Es tan lletja la mort quan se treballa sense cap dèria!

Lo diumenge tingué lloch en lo Teatre del Olimpo, de Barcelona, la inauguració de la societat recreativa «Centre Familiar Catalá», ab un llubit ball d' orquesta.

La nova societat ha adoptat la llengua catalana com á oficial de tots los seus actes.

Per no haverse reunit sufficient número de senyors regidors, no 's pogué celebrar ahir sessió de primera convocatoria.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentes especies, puja á pesetas 976'54.

Horrible succés á Gijón.—Comunican de Gijón, ab fetxa 29, que ha ocorregut un sangrent succés en aquella ciutat.

Un prés de la presó vegé passar per lo carrer á una dona jove y agraciada y oridantla li digué: «¡Vete!»

En quant surti d' aquí he de matar á ton marit. Al sentir la amenssa, la dona s' acostá á la reixa intima al prés; sense netar que un centinela la intimava á que 's retirés.

Quan en mitj de sa exaltació increpava la dona al prés, soná un disparo y caygué la infelís á terra gravement ferida.

Lo centinela havia disparat son Mauser.

La mateixa bala matá á altre dona que acertavá á passar per lo carrer.

La ferida, esposa d' un cabo de la guardia municipal, morí al poch rato; la infelís deixa dos fills.

L' altra victima era una viuda ab quatre fills, que han quedat en la major orfandat.

Lo poble, profundament indignat, volia penetrar en la presó pera castigar al centinela.

Foren necessaris grans esforços pera calmar la exaltació popular.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Barcelona 28 d' Agost de 1899.

Sr. Director de LO SOMATENT.

Molt senyor meu y amich: Fullejant los números de LO SOMATENT de retorn de mon viatge, 'm sorprendí la mala nova de la mort de senyor viatge, 'm sorprendí redactor d' aquest diari En Hortensi Güell.

No tenia l' gust de coneixe'l personalment, pero m' havia identificat de tal manera ab son modo de sentir en tots sos escrits, que francament se 'm presentava ja com un amich d' anys, llegint ab gran satisfacció é interés tots los seus treballs literaris, los que estimava de gran valor.

Encare que tart, per lo motiu avans dit, m' unci-xo de tet cor el dol que sens dupte haurá causat á n'

aquesta Redacció la desaparició, després del bon amic, del element de tanta valua y junt ab vostés, per tal motiu, ploro sa ausencia. ¡Al cel sigal!

Son affm. s. s.

LLUIS MATAS y CARRÉ.

Secció oficial

Institut de segona ensenyansa de Reus

La matrícula ordinaria pera 'l vinent curs acadèmic de 1899 a 1900, quedarà oberta en la Secretaria d' aquest Institut desde 'l 15 al 30 del vinent mes de Setembre de nou a dotze del matí.

Le periodo de matrícula extraordinaria comprendrà desde 'l primer al 31 del següent Octubre, devent los alumnos satisfacer dobles drets dels senyalats pera la matrícula ordinaria.

Los alumnos satisfarán vuyt pessetas per cada assignatura, los sellos (móvils necessaris y 'ls corresponents al impost tranzitori de 20 per 100 sobre 'l import total de la matrícula de cada alumno. Satisfarán ademés duas pessetas cinquanta cèntims per drets d' inscripció.

Los alumnos que han de cursar lo primer y segon any, abonarán los drets de matrícula per grupos de tres assignaturas.

Los alumnos majors de 14 anys d' edat presentarán al temps d' inscriuirs, la cédula personal y 'ls que ingressin per primera vegada, presentarán també sa partida de naixement.

Pera esser admés a cursar la segona ensenyansa, l' aspirant necessitará acreditar haver complert deu anys d' edat.

Los examens extraordinaris y d' ingrés se verificarán dins de la segona quinzena del vinent mes de Setembre, anunciantse ab la deguda anticipació en lo tauló d' Edictes del Establiment.

Lo que d' ordre del M. I. Sr. Director se fa puglich pera general coneixement.

Reus 19 d' Agost de 1899.—Lo Secretari, Joan de Deu Carreras.

Registre civil

del dia 29 d' Agost 1899

Naixements

Abrahm Brell Salas, de Andreu y Antonia.

Matrimonis

Mannel Saiz Mánzano, ab Catarina Fort Llauredó.

Defuncions

Francisco Borrell Capdevila, 77 anys, Frederich Soler, 16.—Andreu Macaya March, 55 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Ramon.

CULTS RELIGIOSOS

Santuari de Nostra Senyora de Misericordia

Pera alcansar de la Verge de Misericordia que 'ns lliuri de la peste que comença invadir a nostra nació, la Junta d' Administració d' aquest Santuari ha acordat celebrar un solempne Novenari que comensará lo dia primer de Setembre a dos quarts de sis de la tarde y scabarà la vigilia de la festa del Dols Nom de Marie. Cada dia 's reserá 'l Rosari, la Novena y al final se cantarà la Salve per la escolania. Se recomana la assistencia.

Sant de demá.—Sant Gil.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 29

De Glasgow y Barcelona en 12 dias v. Colón de

509 ts., ab efectes, consignat als Srs. Mac-Andrews y C.

De Málaga y Barcelona en 6 ds. vapor Játiva, de 793 ts., ab efectes consignat a D. Anton Mes.

De Barcelona en 2 ds. l. Santiago, de 33 ts., ab carga general, consignat a D. Manuel Rodriguez.

Despatzadas

Pera Cetta v. Correo de Cartagena, ab vi.

Pera Ibiza cerb. rusa Weijksset, en lastre.

Pera Glasgow y esc. u. Colón, ab efectes.

Pera Génova y esc. v. Játiva, ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	63'42	Cubas del 86	71'31
Orenses		Cubas del 90	59'25
S. Juan		Aduanas	
Norts	48'70	Ob. 5 0/0 Almansa	
Fransas	40'70	Id. 3 0/0 Fransa	
Filipinas			

PARIS

Exterior	59'45	Norts	
Paris	23'25	Londres	31'12

Se reben órdenes pera operaciones de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los països.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'22	Aduanas	94'
Exterior		Norts	48'80
Amortisable		Fransas	40'85
Cubas 1896	71'25	Orenses	11'25
Cubas 1890	59'25	Obs. 6 0/0 Fransa	
Exterior Paris	59'35	Id. 3 0/0	43'
		GIROS	
Paris	23'25	Londres	31'12

Anuncis particulars

Banco de Reus de descuentos y préstamos

ANUNCI

Haventse extraviat los resguards de depósit contra aquest Banch números 3565, 4495 y 5448 a favor del senyor Alcalde President de la Comissió pera 'l Monument a Prim y Comissió mixta executiva del mateix, se fa públich l' extravió dels referits resguards, a tenor de lo preceptuat en l' article 8 del reglament d' aquest Banch.

Reus 20 Juliol 1899.—L' Administrador, Joseph Menagut.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de físcar preus inverossímils al fluit elèctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense donarà com a immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit elèctrich. Comprehentho aixís nostra Societat, sa

proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant a cap en aquestos moments a fi de servir en breu plasso las demanias que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y a las que atendrá per torn riguros.

A pesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» físc a sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los acepta desde ara y en lo moment que l' seu contrincant dongui un servey regular d' alumbrat elèctrich, nostra Societat establirà pera 'ls seus abonats los preus següents:

Pias.

Una lámpara incandescent de 5 bujlas	1'25
“ “ “ de 10	1'75
“ “ “ de 16	2'50
“ “ “ de 25	3'75

Preu del kilowat, hora. 0'50

En quant a las instalaciones se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porta a la lloyta; a ella aném ab la tranquilidad del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense» Lo Director.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Telégramas

Madrid 30.

Ha passat al senyor Concas, defensor del almirall Montojo, la causa instruhida en mérits de la destrucció de la escuadra de Cavite.

—Lo general Jaramillo telegrafia confirmant la sortida del barco «Alava» pera fer entrega als alemanys, en nom d' Espanya, de las islas Carolinas, Marianas y Palaos.

—Se comenta 'l vistje que 'l senyor Silvela empen-drá en breu a Cestona.

Sembla que te per objecte conferenciar ab lo general Martinez Campos.

Lo dijous arribará Madrid lo general Polavieja.

—Segons noticias de San Sebastián, los carlistas se mostran contrariats per la carta del Papa al cardenal Sancha.

Dihen los partidaris del pretenent que Lleó XIII careix d' autoritat en las cnestions políticas.

—Lo senyor Dato ha disposat fossin destituhits y entregats als tribunals los agents de policia que prestavan servey en los carrers ahont fou arrastrada avans d' ahir una infolis dona.

—Telegrafan de Roma que 'l Vaticá ha aconsellat als católichs espanyols que no combatin a las institucions.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Per entrambe le finestre entran lo lume, il fiato e la melodia di Aprile».

Lucio Settala, escultor, ha atentat contra la seva propia vida, ancíós de liberar-se dels debers que li imposa l' existencia conjugal: ell ha volgut afranquir-se del pes esglaiador de la bondat, del suplici les llagrimes, de la tortura del silenci que li fa patir l' anima de la seva esposa. Una model, Gioconda Dianti, 's va apoderar espiritualmente i sensual de tota la seva persona. Ell adorava an ella com home i com artista. Ella cada dia li suscitava mil visions esteticques. Ella és diversa. Cada moviment del seu còs, diu en Lucio, destrueix una armonia i en crea seguidament una altre de més bella. «Com passen a través dels ulls els pensaments, a través de la seva immobilitat passa un torrent d' obscures forces». Ella, tota divina, fou la que va inspirar en l' hora suprema l' estatua perfectissima, l' immortal, il capo-lavoro.

La muller de Lucio, Silvia Settala, (dona que talment figura l' encarnació humana ideal de la bondat, dona que sense parar i am tot el cor punyit ha anat devallant pels esglaons del dolor i del sacrifici) Silvia Settala, plena d' afeció i d' abnegació, l' ha arrebatat victoriosament a l' implacable Mort, tot i

reconquerint, junt amb el còs, la seva anima somniosa. Això representa 'l triomf de la confiança cristiana d' ella. D' aquí que Silvia digui: «Per aver sempre tenuta accesa una speranza, oggi io posso benedire la vita». Una alta benhaurança ocupa en aquest moment el seu cor angelió. Però ella, en mig de tot, serba encara una temença. Perseverará ell en la via empresa actualment, perseverará ell en la vida nova? Un amic de la casa, 'l mestre Gaddi, la tranquilisa am les següents paraules: «Colui che ha veduto il volto della morte non può non aver veduto in un baleno anche quello della verita». Puix verament seria una fatalitat que Lucio, el qual ara adora idealment a la seva esposa, arribés, em tot, a estimar a la Gioconda a l' enllà de la mort, oltre la morte.

El Destí, aqueixa voluntat oculta però alhora omnipresent, vetlla inflexiblement al damunt de les llurs vides. Lucio, am tot i haver sentit envers la seva esposa un ubriagament d' humilitat, un fervor de regoneixença, Lucio torna a socumbir sota 'l poder obsessiu de la Gioconda, així que reb una carta d' ella, promoguda per la visita oficiosa que se li feu a l' objecte de distreure-la de la seva passió i de la seva dominació en els sentits i en l' anima de

Llibre Important
CARTILLA RÚSTICA

PER US DELS PLANTADORS
DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurn de Noya, s'hi troban explicadas ab claritat totas aquellas operacions y cuydadas que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.; seguit d'altres no menys importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydadas de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més práctichs é inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 400 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s ven en aquesta impremta, al preu de UNA PESSETA.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella
Serveys del mes de **septembre de 1899**
Linea directa pera 'l Rio de la Plata
Sortirà de Barcelona lo dia 21 de **Septembre** directament pera **Montevideo y Buenos-Aires** lo magnífich y ràpit vapor francés
ESPAGNE
LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA
Sortiran de Barcelona pera **Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires** los grandiosos y acreditats vapors francesos
lo dia 11 de Septembre lo vapor Aquitaino
lo dia 27 de

Consignataris a Barcelona, **RIPOL y C.**; **Plassa de Palácio, Barcelona**

Ferrocarril economic de Reus a Salou

Servey de trens que regira desde primer de **Septembre de 1899**.
Sortidas de Reus: 4'10, 5'45, 9'00 matí, 12'35, 2'32, 3'56, 5'20 y 6'44 tarde.
Sortidas de Salou: 4'56, 7'21 y 10'49 matí, tardes de 1'45, 3'15, 4'30, 6'03 y 7'25.
Las horas se regiran per lo meridia de Madrid.
Reus 28 d' Agost de 1899.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS
INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més economic, lo més eficaz, lo més durader. **batxi garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.**

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGRS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Lucio. En aquesta visita s demanava a la Gioconda, com a consentiment de l'abandó, la clau que ella conservava del taller de l'escultor (ahont ella anava tots els dies pera mantenir en frescor una estatua), a lo qual l'amistancada de Lucio de seguida fermament se resisteix.

En el segon acte, s'opera la transformació psicológica den Lucio, la reversió de la seva anima envers la Gioconda Dianti, a la qual ell ara estima am més furor que mai. I altre cop renega dels lligams morals i materials que l'estrenyen a la seva esposa. Si aquesta ha rescatat i conservat la seva vida, l'altra ha inspirat i conservat l'obra que sha d'immortalisar el seu nom.

La muller, Silvia Settala, s'ha enterat de que l'seu espòs ha rebut la carta de la Dianti, i s'ha apoderat de la seva anima l'foll presentiment d'una tragedia nova, que ella a tota costa vol evitar. Per aixó Silvia determina tot seguit dirigir-se al taller del seu espòs, abans de l'hora que la Gioconda hi vagi, volent dissuadir, d'una vegada, personalment an aquesta. El mateix anhel i instint d'abnegació infon a Silvia una voluntat imperiosa, forta i rapida. I se celebra, efectivament, l'entrevista fatal, terrible i decisiva, que ve a constituir l'escena més

narratiu i d'analític que no pas de fixatiu i de sintetic, am tot i que ell, ara com ara, és un dels esperits que saben descriure am més plasticitat d'imatges i am més justesa de color. El neo-pagà Pierre Louys queda eclipsat davant del radiant esplendor de les obres den d'Annunzio, la tonica de la personalitat del qual, ho encarnant-se meravellosament am ses idees filosófiques, és l'exhuberancia.

Am tot, «La Gioconda», lliberant-se de foscors alambicaments simbolicos, denota sobre les altres obres teatrals den d'Annunzio més frescor de sentiment humà, més veritat en la passió, més impulsivitat en l'acció, més logica i transcendencia en la fatalitat que en genesis produeix el drama. Endemés, l'obra està tota ella envoltada per un vel transparent de poesia lucida, esplendida, somrient i quasi primaveral: una poesia de bellesa que invadeix el cor d'una manera voluptuosa. L'anima, tot llegint aquesta obra, se sent a estones impregnada per la frescor d'una mena de rosada ideal. Aquesta impressió beatífica domina sobre tot en el quadro primer, el medi del qual descriu en d'Annunzio de la següent manera: «L' imagine di una vita dolce e raccolta, genera dall'aspetto del luogo... E il pomeriggio»